

Mpr nr. A049006 - - Dato : 19000108

Forfatter:

Emnegruppe: Personaleforhold

Tekst: Maskinarbejder. I skrivelse af 11. f.m. har direktionen anholdt om, at der fra den 1. d.m. til yderligere medhjælp for anstaltens maskinmester med en årlig løn af 720 kr. og fri station i 3. forplejningsklasse, idet direktionen til begrundelse heraf har henvist til uoverkommenligheden af arbejdet for den nuværende maskinmester og fyrbøder, særlig efter gennemførelsen af en række ny arbejder og foranstaltninger ved anstalten, der stiller yderligere krav til de pågældende. Foranlediget heraf skal man efter over sagen at have brevvexlet med finansministeriet til behagelig efterretning melde, at justitsministeriet herved bemyndiger direktionen til på ovennævnte vilkår fra det nævnte tidspunkt at regne at antage en udlært maskinarbejder til medhjælp for anstaltens maskinmester, idet tilføjes at den så henseende fornødne efterbevilling vil blive søgt ved ændringsforslag under behandling af tillægs bevilling

SE NEDENFOR

Kjøbenhavn, den 8^e Januar 1900.

Skrivelse af M. f. M. har Direktionen anholdt om, at der fra den 1^e d. d. til yderligere Medhjælp for Anstaltens Maskinmester maa blive ansat en udlært Maskinarbejder med en aarlig Løn af 720 Kr. og fri Station i 3^e Forplejningsklasse, idet Direktionen til Begyndelse heraf har henvist til Høverkommeligheden af arbejdet for den nuværende Maskinmester og Fyrbøder, særlig efter Gennemførelsen af en Række nye arbejder og Foranstaltninger ved Anstalten, der stille yderligere Krav til de paagældende.

Foranlediget heraf skal man efter over Lagen at have brevet med Finansministeriet til behagelig Efterretning melde, at Justitsministeriet herved bemyndiger Direktionen til paa ovennævnte Vilkaar fra det nævnte Tidspunkt at regne at antage en udlært Maskinarbejder til Medhjælp for Anstaltens Maskinmester, idet tilføjes, at den i saa Henseende fornødne Efterbevilling vil blive søgt ved Andringsforslag under Behandlingen af Tilfølsbevillingsforslaget.

Körning.

Körning

Til

Direktionen for Sidsrygeanstalten ved Aarhus.

L. s. N. 13 Oktober 1899.

Til

Direktionen for Indsøgeanstalten ved Aarhus

Herved tillader Undertegnede at henvende mig til den ærede Direktion med Anmodning om at maatte faa yderligere i Tjenesten eller Assistent til Hjælp til min forning her om muligt til 1 November d. l.

De i de senere Tider foretagne nye Anlæg saavel angaaende selve Maskinriet som Varmeanlægget kræve hver for sig i høj Grad stadig Tilsyn og Pasning; nu bliver Varmeanlægget udrvidet og der der foretaar elektrisk Drift af Vandværket, hvorved der vil blive stillet forøgede Krav saavel til Maskinmester som Tjenesten i nævnte Hensende og da jeg allerede nu med fuld Føje kan skønne, at disse Krav langt fra kunne fyldestgøres med den Hjælp jeg nu har og maa ønske det for uforsvarligt af Hensyn til Driften og den Maskinriet foreskrevne Pasning hvis at arbejde med i Tjenesten maa jeg herved indstændig anmode Direktionen om fremtidig at bevilge mig 2 baadanne

Til Tider kan min Hvervelse kræves ved forefaldende Arbejder inde paa selve Anstalten baade halve og hele Dage ad Gangen og ogsaa af den Grund er det nødvendigt at der er tilstrækkeligt paaideligt og kyndigt Personale ved Skedden og Maskiner saavel at alt der ogsaa i min Hvervelse kan gaa som det skal og bør.

Med i Tjenesten kan jeg ikke faa Skeddenne rensoede,

317

1899

Kortil maa vi nu have fremmed Hjælp til en
Pris af c. 260 Skr aarlig: Ogsaa til andre foreskaldende
Arbejder som Anbringelse af nye Lodninger, Reparation
af Buid paa gamle, Rensning af Pumper og Vandbe-
holdere, maa som oftest anvendes fremmed Hjælp,
som for Fremtiden sikkert vil kunne spares ved
Ansettelse af endnu 1 Fyrbøder.

Nu faa vi en tredje Dampkedel hvorved Arbeidet
med Hensyn til Pasning, Fyring, Rensning Skultrens-
port m m. vil blive yderligere forøget ligesom rens-
ning skal foregaa hver 14 Dag, hvad der ved
extra Hjælp vil koste c 400 Skr aarlig.

Til Vinter vil der blive stillet yderligere Skov til
Opvarmningen, da dette Anlag er udsat, og med Erfar-
ning fra forrige Vinter for Gje kan jeg sige, at naar
det bliver koldt maa der holdes Damp paa Skulorne
til langt ind paa Aftenen og man kan ikke med
Billighed forlange af en Fyrbøder at han skal gøre
Tjeneste længere end fra 5 1/2 Morgenen til 7 Aften.

Lidste Vinter havde jeg 2 Fyrbødere, da var Forbrui-
get af Damp ikke mere end det halve af hvad det
nu er, de skiftedes da til at fyre om Aftenen efter
Kl. 7 og om Dagen hjalp de mig med foreskaldende
Arbejde hvad der var rigeligt af for os alle tre, men
1ste Mai d. a. blev den ene Fyrbøder taget fra mig, end-
skjøndt Anstalten var udmærket tjent med ham og
megen Udgift til extra Hjælp vilde været sparet om
han havde beholdt sin Plads.

Jeg haaber hermed tilstrækkelig at have motiveret mit
Andragende og skal til Slut fremhæve at jeg af Hens-
syn til Maskeindriftens rette Tav ansvar det for-
svarsvarlig. kein at arbejde med 1 Fyrbøder

Arbødigst

J. E. Christensen

Maskeindriver

X. I Henhold til vedlagte 2: Erklæringer fra Stilles
Fabrikant og Assistent i Slesvig af Landfoged,
Fabrikant Vestesen tillader jeg mig at anbefale vor
værende Andragende med Bemærkning, at det
virknok vil blive den billige Ordning at antage
en maskinbønder af examineret Dyrbønder,
isærlig for en Maskinassistent. ~

Sindssygeanstalten
VED ÅRHUS.

den 9/11 99.

H. Hagen

Tillægbevilling søges

P.

Fra Direkt. den 11 Decbr. 1899.

Til
Fertilementkontoret.

Austallens Maskinrum
har henledet Direktionens op-
mærksomhed paa, at ved Gen-
opførelsen af Austallens den
25 Nov. 1897 nedbrændte Kjøk-
kenbygning og ved Opførelsen
af ny Vadekerbygning og nyt
Maskinrum, hvortil der gives
Bevilling ved Finansloven for
Finanssaaret 18⁹⁹/99, ere disse
Bygninges blevne foretagne
med flere til Husbondens Fordrin-
ger værende mekaniske
Indretninger, som ikke har
des tidligere, samt med
Varmeledning til Opvarm-
ning med Damp, hvorved der
er givet ham og den til det-
højeste for ham ansatte Fyr-
bøder et meget forøget Ar-
bejde. Han har derfor
givet grundskov paa, at
naar den i Henhold til Be-
villing paa indeværende
Aars Finanslov for Tidens
under Arbejde værende meget
indgribende Anordning
af Austallens Vandførsning
snarst er foretaget, vil der
være givet Austallens Damp-
og Maskinanlæg et saadant
Omfang, at det med den nu
til hans Paalighed staaende
Medhjælp bliver umuligt
for ham at udføre de ham
paaliggende Arbejder.

Ved Genopførelsen af Aus-
tallens den 25 Novbr. 1897 ned-
brændte Kjøkkenbygning og opfø-
relsen af ny Vadekerbygning
og nyt Maskinrum, hvortil der
gives Bevilling ved Finanslo-
ven for Finanssaaret 18⁹⁹/99,
ere disse Bygninges blevne
foretagne med flere til Hus-
bondens Fordringer værende me-
kaniske Indretninger, som
ikke tidligere havde.
I det tidligere Vadekeri fandtes
der kun en Vadeke- og en Vrid-
maskine, som drevs ved
Damp, medens der nu findes
2 Vadeke = 2 Kælle- og 1 Vridma-
skine samt Rulle, Sejsevæk
og Træapparat m.v., som
drives ved Transmission af
Dampmaskinens i Maskin-
rumet. Her til kommer, at
alle 3 Nybygninges opvarmes
ved Damp, og at der i Henhold
til Bevilling paa indeværende
Aars Finanslov for Tidens fore-
tagne er meget indgribende
Anordning af Austallens
Vandførsning, der bl. a. vil
kræve Anvendelse af en elek-
trisk Dynamo med elektrisk
Pumpestation ved Austallens
indvægn Afstand fra den
Maskinrum liggende Vand-
bassin.

Samlige disse Udvidelser
af Maskindriften tillig med
andre i forbindelse med

~~Indstilling om at give~~

passer for anlættet for-
svarlig og fuldt betryggende
Maade.

Hans Gns i sin Høimænde
gøddende, at Tilsynet med det
nye Vandværk, desuden drø-
ves af en i Maskinhuset an-
bragt elektrisk Dynamo med
tilhørende Pumpeværk, der
anbringes ved Anlættens i. v.
og Afvand fra Bygningerne
liggende Vandbassin, vil
kræve en stor Del af en
Mants Tid. Men baade hans
Fyrbøderens have deres Tid fuldt
optaget af det Arbejde, som nu
forefaelder, saaledes at det bli-
ver uoverkommeligt for dem at
udføre det daglige Arbejde ved Tilsyn
med og Passning af Pumpeværket
med Tilbehør.

I denne Sammenhæng har
Maskinmesterens oplyst, at
der i Arbejdstiden fra Kl. 5½ d. v.
og til Kl. 7 Aften er mere Ar-
bejde i selve Maskinhuset,
end Fyrbøderens kan udføre,
saaledes at han ofte ^{eller} maa
opholde sig der længere

og væsentlig Grad forøget Arbejde
for Maskinmesterens, der til
sin Assistent og med flere
der har købt kun en Fyrbøder.
Hans har en henledet Direkt-
toriens Opmærksomhed paa,
at det med denne Medhjælper
vil være umuligt for ham at
udføre det ham påhvilerende
Arbejde paa en for Anlættet
forvarlig og fuldt betryggende
Maade. Selv kan han ikke
til enhver Tid i den egentlige
Arbejdstid fra Kl. 5½ d. v. og
til Kl. 7 Aften være tilstede i
Maskinhuset, hvor han dog
paa Grund af den utilstrække-
lige Tid ~~kan~~ ~~ikke~~ ~~opholde~~ sig længere

Tid at gangen ved Arbejde,
som en Fyrbøder kan udføre,
end det er heldigt af Hensyn
til hans øvrige Gjening.
Hans derudover kræves navn-
lig daglig ofte i længere Tid at
gangen paa andre Steder i
og udenfor Anlættet for at
tilsee Vand. Damp. og Gødet-
ninger, ~~saaledes at han ofte maa~~
^{Vedligeholdelse af} ~~opholde sig~~
^{med} Tilbehør, Vadkeriets for-
skellige Maskiner o. s. v.
og foretage de nødvendige Re-
parationer og andre Arbejder,
foruden hans Tid tillader
det eller i mindst Fald at
trøffe Foranstaltning til,
at de snarest blive udførte
ved fremmed Hjælp.

Underalmindelige For-
høet ~~skulde~~ ^{børde} Tjenerens i Ma-
skinhuset med Entfremning
Pundning, Tilsyn med Maski-
nens Gang ^{hell} v. v. kunne

uagtelik

~~de~~

besørget af Fyrbøderens under
Maskinmesterens Overtilsyn
og Ledelse. Men da det er mere
arbejde, end en Mand kan
overkomme, lader dette sig -
som foran antydet - ikke gøre.
Derfor ~~er~~ Fyrbøderens ordent-
lige tilbede i Maskinhuset
i den hele Arbejdstid, endog i
Middagsstunden, i hvilken det
stedigt bruges Dampf. ~~Den~~
er meget bunden i den hele
Arbejdstid, og saa lang Ma-
skinerne arbejder eller Dampf
holdes oppe, maa der være
Tilsyn tilbede. Arbejds-
tiden er derfor lang og be-
sværlig om Sommeren, men
den er det i endnu højere
Grad om Vinteren, idet den
efter Omstændighederne kan
forlænges indtil et Par Timer,
undertiden ~~længere~~, efter
Kl. 7 Aften, naar Varmepa-
peraterne i forskellige Poli-
ger for Funktioneres og Tjen-
der skulle holdes opvarme-
de til Dags Tid.

Under de saaledes fore-
liggende Omstændigheder
maa Direktionen erkende,
at Hensynet saavel til An-
stalten som til (selve)
Maskinmester og Fyrbøder, af-
hvem det kræves længere Tje-
nestetid end forsvareligt, stærkt
opfordres til at give Maskin-
mesteren den yderligere Hje-
lp, hvorom han nu har
fremsat Begjæring, og som han
anser det for påtrængende
nødvendigt at foretales
muligt.

Maskinmesteren har henvi-
stillet, at det i Henset for en
almindelig Fyrbødes antagelse
en Maskinmestertjenest, der

skal være en udløst Maskinarbejder.
Evsaa dan vil
paa forskellig Maade kunne
blive til mere Nytte for Anstalten end en almindelig
Tyrbøder. I den Tid han ikke
beskæftiges i selve Maskinværket med Indfyrring, Rindning
og andet Arbejde ved Kedlerne
og Maskinernes Betjening,
skal han med Vandværket
kunne Maskinmedhjælperen
deltage med Maskinmed-
ren i ~~betjeningen~~^{betjeningen} af forefal-
dende Reparationsarbejdet
paa Maskindele, Røretun-
ger o. d. l., hvorved Anstalten
vilde spare en ikke ringe
Ledgift, som nu medgaaer til
fremmed Ljølps. Dermed
skulde han og Tyrbøderen være
forpligtede til at foretage
de Rensninger af Dampked-
lerne, som nu maa foreta-
ges udvendt ved fremmed
Ljølps, for Tiden med en Ledgift
af 15 Kr. hver 3de Uge, senere
naar en 3de Kedel bliver ind-
lagt i den nærmeste Fremtid
med en lignende Ledgift hver
14de Dage, eller aarlig a. 390 Kr.

Til en udløst Maskinarbej-
der maatte den aarlige Løn
ansettes til 720 Kr. foruden
fri Station & antaltent
3de Forplejningsklasse, men
det ses ikke rettere, end at
han vil give Anledning til
Besporelse i Antaltens aar-
lige Ledgifter, der rigelig vil
opveje Ledgiften til Løn m. v.

Hertil kommer, at Udgy-
dningstilfælde eller andet For-
fald for Maskinmeder eller
Tyrbøder vilde Betjeningen
for Antaltens af at have en
paalidelig med Forholdene kendt Mand

Efterat jeg i Dag har talt med Hr Fabrikant Votsoen,
tror jeg, at Anstalten vil være best tjent med at
antage en islaet Maskinarbejder, som benævnes
Maskin-Hjælper. Han skal tage Del i alt foropaldende
Arbejde saavel Fyring som Posing og Vedligeholdelse
af samtlige Maskiner og Redninger og alt hvad derinden
hører. Lønnen bør efter Hr Fabrikant Votsoens Mening
sættes til 50 a 60 Skilling samt fri Station

Sindssyge Anstalten i Aarhus

den 20 November 1899

H. H. Christensen
Maskinmester